

Viastr, cestou

1'12

PETR ŠABACH
IVANA LOMOVÁ
ŠEDIVÁČKŮV LONG
SINGAPUR

NEODOLATELNĚ EFEKTIVNÍ.

NOVÝ JAGUAR XF 2,2 L DIESEL.

 XF mluví česky

- 190 koní / 450 Nm
- Osmistupňová automatická převodovka
- Systém „Intelligent Stop-Start“
- Průměrná spotřeba 4,8 – 6,6 l/100 km
- Emise CO₂ pouhých 149 g/km

CARtec motor s.r.o.
 Mariánské nám. 5
 617 00 Brno-Komárov
 Tel.: +420 545 233 556
 Fax: +420 545 234 308
 e-mail: prodej@cartec.cz
 www.cartec.cz

JAGUAR XF 2,2 L DIESEL
 od 908.100,- Kč
 bez DPH*

* Nezávazná doporučená cena (1.089.720,- Kč vč. DPH). Kombinovaná spotřeba paliva 5,4 l/100 km, emise CO₂ 149 g/km.

JAGUAR | XF

na začátek

Stanislav Bernard
 spolumajitel Rodinného pivovaru Bernard

Na podzim jsem vyrazil na dvouměsíční jazykový kurz do irského Dublinu, abych se zlepšil v angličtině. Ve škole jsem se potkal s mladými lidmi z celého světa – z Brazílie, Jižní Koreje, Španělska, Itálie nebo třeba z Venezuely. Ze začátku jsem byl právě u Venezuelanů trochu nespůj. Populista a do jisté míry diktátor Hugo Chávez jim vládne tvrdou rukou, a tak jsem moc nevěděl, jak k nim přistupovat. Oni se ale postupně rozmluvili a to bylo pro mě hodně inspirativní. Venezuelci jsou na svou zemi opravdu hrdí. Byli by rádi, kdyby to tam fungovalo jinak, ale mají pocit, že to nemůžou ovlivnit. U moci je extrémní levičák a za žádnou cenu se jí nechce vzdát. Většina z nich tak uvažuje o tom, že se naučí co nejlépe anglicky a zůstanou někde ve světě, kde by se dokázali uplatnit. Zároveň ale říkali, že jakmile se situace změní, okamžitě se vrátí domů. Bylo na nich vidět, že se svou budoucností opravdu chtějí něco udělat. Že v kurzu nejsou jako na dovolené, protože je tam poslal bohatý papínek. Studovali proto, aby změnili svůj život a mohli dělat práci, kterou chtějí. Působili na mě otevřeným, pozitivním dojmem. Jsou přirození, bezprostřední, přátelští a zároveň skromní. Vědí, co chtějí dokázat. Jistě se to nedá zobecnit, ale přál bych si, aby takoví byli i mladí Češi. Aby měli cíl, za kterým půjdou, i když to někdy trochu bolí.

Z Dublinu jsem si odvezl ještě jeden pro mě důležitý dojem. V Irsku je horší ekonomická situace než v České republice, třeba přibližně dvakrát větší nezaměstnanost. Viděl jsem tam rozestavěné budovy, betonové skelety, které v současné situaci pravděpodobně už nikdo nedostaví, protože na to nebude dost peněz. Viděl jsem i hodně krásných moderních budov, ve kterých bylo mnoho prázdných kanceláří. Ceny nemovitostí spadly zhruba na polovinu své někdejší hodnoty. Přesto je ale v Irsku hodně drahé. Podle úrovně mezd a cen se mi rozhodně nezdá, že by na tom byli Irští lidé víc než Češi. Bublina splaskla, a oni dneska žijí ve velké nejistotě. Přesto jsem ale neměl pocit, že by byli zapšklí a otrávení. Nevymlouvali se, že za to všechno může někdo jiný. Ani v žádné hospodě jsem neslyšel nikoho hlasitě nadávat, neustále si stěžovat na to či ono a pořád jen hledat viníka. Z lidí „nestříkaly“ negativní emoce. Samozřejmě ze své současné situace nebyli „happy“, ale vzbuzovali dojem, že jsou připraveni se o svou budoucnost porvat. Jsou ochotni udělat maximum, aby „přežili“.

Bohužel mám pocit, že podobně pozitivních lidí je u nás málo. Na rozdíl od Venezuely žijeme v demokracii a naše ekonomika je relativně zdravá a neutrpěla takový šok jako Irsko. Přestaňme nadávat a zkusme dělat věci lepšími.

Držte se!

vlastní cestou 1/12

leden – únor – březen

editor
Boris Dočekal
 redakce
Stanislav Bernard
Zdeněk Mikulášek
Markéta Navrátilová
 design
Štěpán Malovec
 jazyková poradkyně
Věra Bláhová
 tisk
Tiskárna David, s. r. o.
 vydavatel
Rodinný pivovar Bernard, a. s. // www.bernard.cz

Magazín Vlastní cestou vychází čtvrtletně. Chcete-li jej dostávat do poštovní schránky, navštivte www.bernard.cz (hlavní menu > Magazín Vlastní cestou). Vaše připomínky a náměty můžete zasílat na pivovar@bernard.cz

Magazín Vlastní cestou je zaregistrován na Ministerstvu kultury ČR pod evidenčním číslem MK ČR E 14164.

foto na obálce > **Markéta Navrátilová**

obsah

04_ Chvilku jsme tancovali na zahradě
rozhovor s Petrem Šabachem	31_ Singapur má mnoho tváří
reportáž
10_ Novinky
z pivovaru	37_ Milan Lasica
fejton
12_ Ivana Lomová
lahůdka ze světa umění	38_ Náměstí v Telči
Vysočina a okolí
15_ Z deníčku zeleného aktivisty
povídka Vítězslava Welsche	
20_ Šediváčekův long
fotoreportáž	
26_ The Crocodile Trophy
reportáž	
28_ Vdechnout duši musí minipivovaru sládek
rozhovor s Janem Šuráněm	

Chvilku jsme tancovali na zahradě...

říká Petr Šabach | spisovatel

Jsem ten, kdo by ve rvačce nedal první facku, i když je tam obrovský riziko, že první facka bude tak hrozná, že už nevstaneš.

Pokud vím, nepatříš k lidem, kteří se veřejně vyjadřují ke společenským problémům...

Mám pocit, že nejsem ten pravej, kdo by se k těmhle věcem měl vyjadřovat. Jednou jsem cosi podepsal, už ani nevím, co to bylo, a pak mě kamarádi v hospodě seřvali, co blbnu. Občas ty výzvy Podepiš čtu a už vím, který podpisy budou mezi prvníma. Ale nemyslím si, že tyhle lidi chtějí bejt za každou cenu vidět. Určitě mají pocit, že dělají správnou věc, a kolikrát to správná věc skutečně je; ale já se nikdy veřejně, politicky neangažoval.

Petice nepodepisuješ, ale co tě štvě?

Hlavně jak se to podělalo ekonomicky. Nejmní deset let, co nás čeká, to nebude nic moc. Když máš vnučata, uvažuješ, jak to ty mladý budou mít blbý. A co mě štvě v týhle společnosti? Třeba že se skoro vůbec nezměnil přístup lidí k sobě navzájem. Prodavačky jsou pořád stejně otrávený jako za bolševiků, taxikáři kradou jako za bolševiků a soudce

si taky nějak přijde na svý. Vadí mně, že v tomhle nepozoruju žádnéj velkej pokrok. Já si o lidech nedělám iluze. No... nedělám, to víš, že v podstatě je mám rád, ale na opasku mám pořád tu přezku BUĎ PŘIPRAVEN, nejsem všeobíjající idiot. Česká povaha mě málokdy překvapí, a když, tak je mi většinou dost smutno. Mě třeba po revoluci vyděsila reakce týhle společnosti na emigranty. Oni začali žít druhej život, vypracovali se od píky, to není žádná sranda. A v podstatě nám fandili, pomáhali. A pak přijeli a víceméně většina lidí se na ně dívala skoro jako na zrádce – vy jste si venku dělali svoji kariéru, zatímco my jste tady denně za vás trpěli! Tak hnusnej přístup jsem opravdu nečekal. Mě nasere každá nespravedlnost. Tady jseš kousek od pošty, kde se před pár lety ztratilo 56 milionů. Nikdy se nic nevypátralo a nakonec to dali zaplatit nějaký pokladní, který bylo v létě horko, a tak nechala otevřený okno. Jestli to ukradl ten nebo támhleten...

Hlavně že ona porušila předpisy a máme pachatele. Takhle nějak to tady pytlíkujeme i ve všech těch kauzách – to podstatný vyšumí do ztracena.

Existuje něco, co by tě, jak se říká, vyhnalo do ulic?

Nebyl bych na barikádě první, ale jo. Jak dlouho už vedeme debatu kolem ty pitomý politiky. No co jsme měli dělat? Holt jsme vybrali menší zlo. Vybírat menší zlo, to už je snad lepší k volbám vůbec nejít. A když to někde řekneš, slyšíš – no jo, hochu, ale to po tom skočí támhleti, a to teprve uvidíš. Kdybych byl Hašek, napíšu Volby v Krupce, ten by to zmáknul. Zasmáli bysme se, jenže ono to k smíchu není. Až se člověk bojí, že přijde nějakaj charismatickej idiot a budeme nahraný.

Myslíš, že to u nás hrozí?

Nejenom u nás, v celý Evropě. V poslední době se objevily články, nejdřív jeden, pak dva... A najednou to vypadá, že by Evropě mohla snad hrozit i válka. Tak si říkáš – na dvacet minut jsme utekli z takovýho divnýho blázince a chvílku tancovali na zahradě, a najednou máš pocit, že se kolem tebe děje nějakaj další blázinec. Já to nevidím, jak říkají Slováci, pičou ke zdi, a to tam nech, ale veselý to není. Lidi to nebví a mě taky ne. Milionkrát jsem to četl v novinách, ale něco se s tím už musí dělat.

A proč se podle tebe, když se vrátím do českého rybníčka, s tím nic nedělá?

No, nejde udělat tabulu rasa a začít znova. A i kdyby se podařilo vyčistit ten Augiášův chlév, okamžitě ho zamoří lidi, který včas nerozpoznáme, a jsme zase v ...

Hodně tvých knížek se odehrává za minulého režimu. Myslíš, že tahle doba lidí ještě zajímá?

Starý se v tom babrají, některý víc, některý míň. A některý vůbec. Že někdo byl ve straně nebo donášel, mi dneska připadá spíš passé, máme úplně jiný starosti. Nechci rozmnožovat řady těch, co pořád omílají normalizaci. Mladý to nezajímá vůbec. Já jsem se narodil v roce 1951, šest let po válce, a myslíš, že mě zajímala druhá světová válka? Ta mě zajímá

ve své oblíbené dejvické hospodě

až teď. Proč by mladý měl totáč zajímat? A co je to za blbost pořád jim opakovat dvě věci – vy máte svobodu a můžete cestovat. Ale když něco bereš jako samozřejmost, už o tom vůbec neuvažuješ. Nehleď na to, že jsou tady jiný limity, který ti třeba cestování znemožní.

Myslíš finanční?

No jasně. Ale i další.

Vidíš i něco pozitivního?

I když tady nadávám, nechci pořád dělat kritický tytyty. Přes to všechno, co člověka rozčiluje, je tady hodně pozitivních vzorů, lidí, kvůli kterým to nezabalíš. Moje oblíbený Paretovo pravidlo říká, že dvacet procent tvých vstupů činí osmdesát procent tvých výstupů. Čili když budeš mít firmu, tak dvacet procent tvých klientů ti zařídí osmdesát procent tvých kšeftů. To pravidlo můžeš aplikovat skoro na všechno. I na po-

litiku – dvacet procent hajzlů dělá osmdesát procent všech průserů, o kterých čteme v novinách. Já vlastně nevím, co se řeší tím, když se napíše článek o mafii, když ta se neřeší. Vyjde knížka, to je sice pěkný, jenže ta taky problém neřeší. Mě spíš děsí, že v těchhle podmínkách článek, knížka vyjdou, protože to je nenormální...

???

Pochopil bych režim, kde novinář napíše článek o mafii a druhý den ho zastřelí. Tak to prostě chodí. Ale tady se píše a píše, a nic se neděje. Na nikoho se nestřílí, ale taky se nikdo nezavírá. Je to dost divný, takový... český. Lidi jsou našťvaný a pod dojmem těchhle věcí ztrácejí sílu. Vem si, jak jsou hezký dny, když si nepřčteš noviny. Nebo nepustíš zprávy. A venku je pěkně, to je úplná senzace. Ale samozřejmě se musí po nich jít, po těch, co si odklonili a přiklonili miliony. Novináři dělají obrovskej kus práce,

spousta věcí se aspoň odhalila, jsou státy, kde se tohle vůbec nemůže. Ale podívej se, kolik let je to tady zabetonovaný. Čekáme na zlepšení, ale vůbec nevíme, odkud by mělo přijít. Jsme z toho asi všichni hodně nervózní. Já nevím, co se lidi představovali, že přijde po listopadu.

Co sis představoval ty?

Já jsem si nepředstavoval nic, to byla taková euforie... No, asi jsem si představoval, že teď se ujmou vlády dobří lidé. Jako naprostej idiot. Mně to trvalo strašně dlouho, některý lidi jsem obhajoval ještě před pár lety. Mně všechno trvá dlouho, řekni mi teď vtip a já se zasměju až večer. No takhle blbej zase nejsem, ale... Když se snažíš v lidech hledat něco pozitivního, omlouváš je, až kam to jde. Teprve když zmizí s balíkem peněz na nějakým ostrově, dojde ti, že to nebyl ten pravej. Ale dávám lidem šanci do poslední chvíle. Jsem ten, kdo by ve rvačce nedal první facku,

PETR ŠABACH

*1951

Vystudoval Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy. Vystřídal řadu zaměstnání a od roku 2001 je na volné noze a žije se psaním. Patří k nejoblíbenějším českým autorům. Vydal přes desítku knížek např. *Hovno hoří*, *Babičky*, *Občanský průkaz*, *Škoda lásky* a naposled soubor povídek *S jedním uchem naveselo*. Některé se staly podkladem pro natočení úspěšných filmů – *Šakalí léta*, *Pelíšky*, *Občanský průkaz*...

i když je tam obrovský riziko, že první facka bude tak hrozná, že už nevstaneš.

To skoro vypadá, že bys radši žil v jiné době. Co třeba za první republiky?

První republika byla dobrá minimálně v tom, že se podařilo vybudovat mimořádně silnou ekonomiku, koruna zvonila. I když sviňárny v politice byly dost podobné těm dnešním, tak bych se tam mrknul. Rád bych si prošel Nerudovku, před krizí v devětatřicátým, zašel do hospody na buřta a pivo, ale to je čirá nostalgie. Vlastně žádná doba není pravá na žití. Moje babička mi občas před spaním říkala básničky a různá životní ponaučeníčka. Jedno z nich bylo – přijde holčička do nebe a stěžuje si, že ten kříž, co nese, je moc těžkej. A svatej Petr řekne – no tak si pojď vybrat nějaký jinej. Pointa je v tom, že ona odchází s tím svým, protože je

na něj zvyklá a žádný lehčí tam stejně není. Tohle jde aplikovat i na to, která doba byla lepší nebo kterou bysme si vybrali. Takže nic nevybíráš a žiješ dobu, ve kterou jseš, a je to. Věci by vždycky mohly být o dost lepší. Ale taky o dost horší.

Nejsou lepší třeba v tom, že se může zrodit něco, jako je Podzemní akademie, a nikdy vás nebude dusit jako svého času lidi z undergroundu? Proč vlastně podzemní?

Protože se bude odehrávat v podzemí pražský Literární kavárny Řetězová. Podzemka je určená absolventům literárních akademií, kterým chybí kontakt s ostatními. Ale počítáme i s lidma, co nepíší. Vlastně by nemělo jít jen o literaturu, ale taky trochu o divadlo, výtvarný umění... Prostě o setkávání lidí i oborů. Začneme přednáškama. Pozděj se budou střídat s workshopy, kde

se budou číst a hodnotit texty. Máme nějaký představy, ale záleží na lidech, co budou chtít, nechceme jim něco vnucovat, to by nemělo cenu.

Pojďme k tvému psaní. Jak si prožíval, když ti v roce 1986 vyšla první knížka?

Jako když se ti narodí dítě. Normálně jsem tancoval po ulicích, úplně šťastnej, euforicej. Tenkrát jsem dostal dvě stě autorských výtisků a během tejdne je rozdál. Otravoval jsem s tou knížkou kdekoho. V hospodě, všude... První knížka – to je, aspoň pro mě, nepopsatelný...

Párkrát si zmínil hospody, jak moc jinak by vypadaly tvé knížky, kdybys do hospod nechodil?

To je to kdyby... co s tím? Nedávno se mě jeden novinář ptal, co si myslím, že by se

stalo, kdyby nedošlo k sedmnáctému listopadu. Řekl jsem – no, z mého pohledu by to mohlo vypadat tak, že bych dvacátýho šel z hospody a porazilo mě auto. Já nevím, co by bylo, kdyby. Ale kdybych nechodil do hospod, kde jsem se naposlouchal miliony příhod, který jsem zakomponoval do svých textů, tak by to asi bylo o něčem jiným. Možná bych vůbec nepsal, co já vím. Hrozně mě to baví až na starý kolena, to jsem dřív tak moc neměl. Třeba za mlada bych nikdy nepsal do šuplíku.

Proč? To dělala spousta lidí.

Já jsem vůbec nechápal smysl. Byl jsem jako cikán, když mu vysvětlujou, že ukradl slepici. Ale on vůbec neví, proč ji měl ukrást, vždyť přece byla tady, tak si ji vzal! Fakt nevím, jak by to bylo, v životě je všechno o náhodách. Kdybych nepotkal kamaráda, kterej dělal v novinách a řekl mi – napiš fejeton, možná by mě ani nenapadlo psát. Nechci, aby to vypadalo, že tady chodil nějaký zakuklený talent, kterej stačilo jen tak trošičku odkuklit, a podívej, máme tady génia. To víš, že jsem asi odjakživa měl něco jako, mně ty slova připadají strašně nadutý, literární myšlení. Ale asi bych se psaním nežívil.

Často píšeš o věcech, které se víceméně staly, o skutečných lidech, máš hranice, za které bys nešel?

Já jsem třeba musel počkat, až umře můj otec, abych mohl napsat *Hovno hoří*. No, neseděl jsem mu u postele a neměřil puls, jestli už to můžu vydat. Ale kdyby žil, nedovedu si dost dobře představit, že bych o některých rodinných věcech psal. Že otec byl idiot, kterej doma vyvěšoval jídelní lístek. On to opravdu dělal, ale nebyl idiot, byl velice inteligentní člověk, ačkoliv to byl lampasák, uměl tři čtyři jazyky, já umím blbě jeden. Prostě jsem tam potřeboval takovou figuru, to není přesně on, ale stejně bych tu knížku dřív nevydal.

Ted' píšeš další, nevádí ti, že čtenáři budou nejspíš očekávat další typicky šabachovsky humorný kousek?

Je to vážná věc o chlapovi v mejch letech, ale snažím se, aby tam humor byl. Blbý je, že když seš nějak zaškatulkovanej, a uděláš něco jinýho, třeba napíšeš povídku, která není jako ty ostatní, lidi říkají – nojo... ale není to Šabach. Když tohle slyším, jsem úplně mimo, protože já sám nevím, co to má znamenat být Šabach.

Nepřeháněj – to musíš vědět.

To znamená – dobře, panáčku, jsme zvyklí na to, žeš nám vždycky předvedl kotrmelec, tak nám ho koukej předvíst znovu. Z tohohle očekávání nevybočíš, ale já v podstatě sem takovej, jak píšu. Chytám se za hlavu, když čtu rozhovory s některýma lidma a oni mluví

tak, že to vypadá, jak děsně jsou hluboký. Že čtou výhradně filozofický záležitosti. On je sice komik, ale doma je úplně jinej. Tak si vždycky říkám – jdi do prdele, tohle na mě nezkoušej.

Prosím tě, co s těma prdelama, mám je tam všechny nechat?

To ne. Papír je něco jinýho než mluvit u kavárenskýho stolu. Jednu tam nech, takovou pěknou, aby zasvítla. Třeba zrovna tu poslední, tím bych to odbyl. A na závěr toho článku můžeš dát do závorky – prdel byla xkrát vyhozená.

Redakční poznámka: S Petrem Šabachem se známe deset let, proto to tykáni.

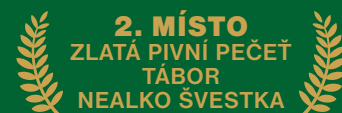
Ocenění pivovaru v roce 2011

VÍTEŽ
ZLATÁ PIVNÍ PEČEŤ
TÁBOR
OX

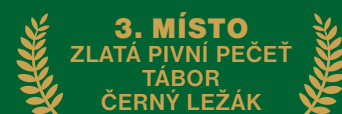
VÍTEŽ
ZLATÁ PIVNÍ PEČEŤ
TÁBOR
NEALKO VIŠEN

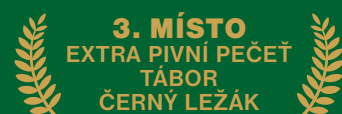
2. MÍSTO
ZLATÁ PIVNÍ PEČEŤ
TÁBOR
NEALKO ŠVESTKA

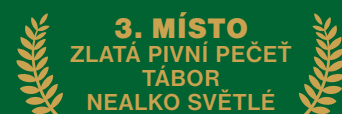
3. MÍSTO
ZLATÁ PIVNÍ PEČEŤ
TÁBOR
JANTAROVÝ LEŽÁK

3. MÍSTO
ZLATÁ PIVNÍ PEČEŤ
TÁBOR
ČERNÝ LEŽÁK

3. MÍSTO
EXTRA PIVNÍ PEČEŤ
TÁBOR
ČERNÝ LEŽÁK

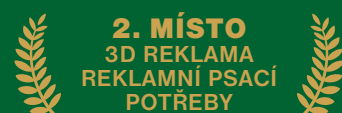
3. MÍSTO
ZLATÁ PIVNÍ PEČEŤ
TÁBOR
NEALKO SVĚTLÉ

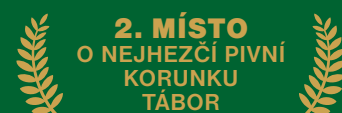
VÍTEŽ
3D REKLAMA
PIVNÍ SKLENICE
BERNARD

VÍTEŽ
3D REKLAMA
APLIKACE MOTIVU
3D REKLAMY

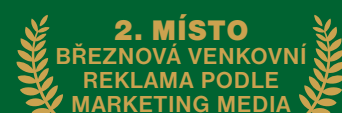
2. MÍSTO
3D REKLAMA
REKLAMNÍ PSACÍ
POTŘEBY

2. MÍSTO
O NEJHEZČÍ PIVNÍ
KORUNKU
TÁBOR

VÍTEŽ
CZECH TOP 100
NEJOBDIVOVANĚJŠÍ
FIRMA VYSOČINY

2. MÍSTO
BŘEZNOVÁ VENKOVNÍ
REKLAMA PODLE
MARKETING MEDIA

VÍTEŽ
ZLATÝ STŘEDNÍK
KATEGORIE B2C
MAGAZÍN

3. MÍSTO
CZECH TOP 100
POTRAVINÁŘSTVÍ
A TABÁK

VÍTEŽ
ZLATÝ STŘEDNÍK
MARKET. KLUBU ČR
MAGAZÍN

VÍTEŽ
ZLATÝ STŘEDNÍK
ZA ON LINE
PREZENTACI WEB

VÍTEŽ
1. ÚSTECKÝ JARMARK
MAL. A ROD. PIV.
ČERNÝ LEŽÁK

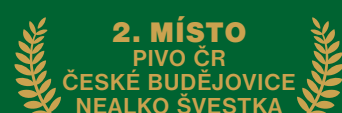
3. MÍSTO
ZLATÝ STŘEDNÍK
ZLATÁ LITERA
SLOUPKY

2. MÍSTO
AUSTRALIAN INT.
BEER AWARDS
SVÁTEČNÍ LEŽÁK

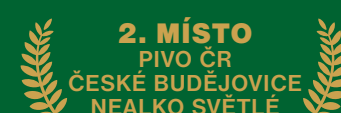
VÍTEŽ
PIVO ČR
ČESKÉ BUDĚJOVICE
NEALKO VIŠEN

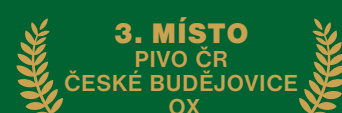
2. MÍSTO
PIVO ČR
ČESKÉ BUDĚJOVICE
NEALKO ŠVESTKA

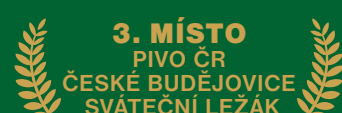
3. MÍSTO
PROGRESIVNÍ
ZAMĚSTNAVATEL
ROKU - 5 REGIONŮ

2. MÍSTO
PIVO ČR
ČESKÉ BUDĚJOVICE
NEALKO SVĚTLÉ

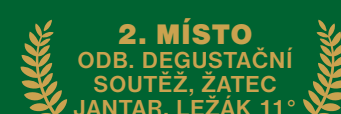
3. MÍSTO
PIVO ČR
ČESKÉ BUDĚJOVICE
OX

3. MÍSTO
PIVO ČR
ČESKÉ BUDĚJOVICE
SVÁTEČNÍ LEŽÁK

VÍTEŽ
PIVO ČR
ČESKÉ BUDĚJOVICE
SVĚTLÝ LEŽÁK 11°

2. MÍSTO
ODB. DEGUSTAČNÍ
SOUTĚŽ, ŽATEC
JANTAR. LEŽÁK 11°

3. MÍSTO
ODB. DEGUSTAČNÍ
SOUTĚŽ, ŽATEC
NEALKO JANTAR

VÍTEŽ
ODB. DEGUSTAČNÍ
SOUTĚŽ, ŽATEC
SVĚTLÝ LEŽÁK 12°

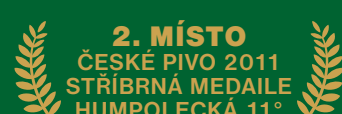
VÍTEŽ
ODB. DEGUSTAČNÍ
SOUTĚŽ, ŽATEC
SVĚTLÉ PIVO 10°

VÍTEŽ
DÁMSKÁ PIVNÍ
VOLBA, PRAHA
ZNAČKA BERNARD

VÍTEŽ
ČESKÉ PIVO 2011
ZLATÁ MEDAILE
JINDŘICHOHR. 11°

2. MÍSTO
ČESKÉ PIVO 2011
STŘÍBRNÁ MEDAILE
HUMPOLECKÁ 11°

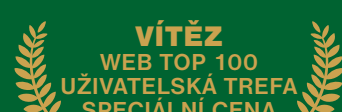
VÍTEŽ
NAŠE PIVO
NOVIN. ANKETA
ZNAČKA BERNARD

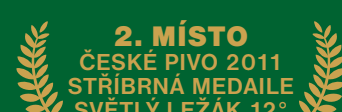
VÍTEŽ
PR MANAGER ROKU
ZDENĚK
MIKULÁŠEK

VÍTEŽ
WEB TOP 100
POTRAVINÁŘSTVÍ
A GASTRO.

VÍTEŽ
WEB TOP 100
UŽIVATELSKÁ TREFA
SPECIÁLNÍ CENA

2. MÍSTO
ČESKÉ PIVO 2011
STŘÍBRNÁ MEDAILE
SVĚTLÝ LEŽÁK 12°

VÍTEŽ
SDRUŽENÍ PŘÁTEL
PIVA
NEALKO JANTAR

VÍTEŽ
SDRUŽENÍ PŘÁTEL
PIVA
ČERNÝ LEŽÁK

3. MÍSTO
SDRUŽENÍ PŘÁTEL
PIVA
NEALKO SVĚTLÉ

VÍTEŽ
SDRUŽENÍ PŘÁTEL
PIVA
PIVOVAR ROKU

3. MÍSTO
SDRUŽENÍ PŘÁTEL
PIVA
SVĚTLÉ PIVO

VÍTEŽ
WORLD BEER
AWARDS, LONDÝN
ČERNÝ LEŽÁK

VÍTEŽ
CZECH TOP 100
MAGAZÍN VLASTNÍ
CESTOU

3. MÍSTO
SDRUŽENÍ PŘÁTEL
PIVA
JANTAROVÝ LEŽÁK

z pivovaru

Rodinný pivovar Bernard v roce 2011 získal 47 ocenění. Nejvíce jich má na svém kontě nepasterizované pivo, a to v různých degustačních soutěžích – celkem dvacet devět, jedenácti úspěchy se může pochlubit značka Bernard nebo zaměstnanci pivovaru, čtyři ocenění obdržel magazín Vlastní cestou a tři nové webové stránky.

V jedné z nejrenomovanějších a odborníky nejuznávanějších světových pivních soutěží World Beer Awards obhájil Bernard černý ležák s jemnými kvasnicemi své loňské vítězství. A tak se opět může pyšnit oceněním World's Best Dark Lager a současně i titulem Europe's Best Dark Lager.

Titul PR Manager roku 2011 vybojoval Zdeněk Mikulášek z Rodinného pivovaru Bernard. V přímé volbě jej podpořila zhruba třetina ze 120 účastníků odborné konference PR Summit 2011. Výběr sedmi finálních nominací vzešel z návrhů členů poroty složené z dvaceti profesionálů v oblasti PR, médií, zadavatelské i akademické sféry.

Dva významné úspěchy zaznamenaly webové stránky Rodinného pivovaru Bernard v prestižní soutěži 10. ročníku WEB TOP 100. Vyhrály v kategorii potravinářství a gastronomie. Navíc pivovar Bernard zvítězil ve speciální ceně Uživatelská trefa. Tu udílí odborná porota za nepřátelštější WEB pro uživatele z pohledu jeho informační hodnoty.

V každoroční soutěži o nejlepší české pivo, kterou pořádá Sdružení přátel piva, získala značka Bernard hned šest ocenění. Tento výjimečný úspěch podtrhlo především vítězství v nejprestižnější kategorii Pivovar roku. Mezi nealkoholickými pivy vyhrál Bernard s čistou hlavou jantar a 3. místo obsadil Bernard s čistou hlavou světlé. Dále se ve své kategorii umístil na první příčce Bernard černé pivo s přísadou jemných kvasnic. Třetí místa obsadil Bernard jantarový ležák a Bernard tradiční české světlé pivo.

Sice jsem vystudovala architekturu, ale odjakživa jsem chtěla malovat nebo spíš kreslit. Nakonec jsem se dostala k ilustrování časopisů a pak i knížek. Upřímně řečeno byly to spíš kompromisy, pořád jsem čekala na tu „pravou“ knihu, ve které bych se mohla úplně realizovat, ale bohužel nepřicházela.

Nakonec jsem svět knižní ilustrace opustila a přešla na volnou tvorbu. A jakmile si člověk zvykne na tu úžasnou svobodu, už se jí nechce vzdát. Nemůžu říct, že by mě nezajímaly reakce lidí, ale obraz musíte malovat hlavně pro sebe a nemyslet na to, jak ho přijmou ostatní. Pokud obraz uspokojí svého autora, má šanci, že osloví i někoho dalšího, třeba podobně naladěného.

Ani si moc nevzpomínám, jak jsem „přišla“ na svůj vlastní způsob vyjádření. Není to tak, že by si ho člověk najednou vymyslel. Vzniká samovolně, asi jako se vyvíjí rukopis dítěte, když začne psát. Zlom přišel koncem devadesátých let, kdy jsem tak trochu opustila své fantastické světy a začala pracovat s fotografií. Přivedly mě k tomu fotky z mého dětství, hodně jsem se tehdy zabývala vzpomínkami a pamětí. Zajímalo mě spojení „objektivitu“ fotografického snímku se subjektivitou vlastních vzpomínek.

Ve svých obrazech se snažím zachytit všední skutečnost, ale zároveň mi jde o jejich vnitřní obsah a náboj. Ráda pracuju v cyklech, lépe se tak soustředím na jednotlivá témata, obrazy se vzájemně ovlivňují a někdy vyrůstají jeden z druhého.

Obraz

musíte malovat hlavně pro sebe

Ivana Lomová
(1959)

Absolvovala Fakultu architektury ČVUT Praha. Brzy po ukončení studia se ale pustila do ilustrování časopisů a knih. Na svém kontě má asi dvacet pět hlavně dětských knížek. Věnovala se i kreslenému filmu a grafice. Od konce devadesátých let se věnuje převážně volné tvorbě, vystavuje pravidelně u nás, občas v zahraničí.

ilustrace Luděk Bárta

povídka

Vítězslav Welsch

Z deníčku zeleného aktivisty

Úterý 3:20 hodin
– konečná tramvaje číslo 22.

Čekáme tu všichni – já, Panda, Grenda, Čolek a ještě asi pět dalších lidí, které neznám. Za deset minut by měl přijet Mýval s dvanáctsettrojkou a pak už hurá do akce. Doufám, že se hned zkraje nechytne s Grendou kvůli emisím. Já vím, že ten starý pekáč hrozně čmoudí, ale Grenda to někdy přehání! Jde nám přece o společnou věc a Mýval dělá, co může.

Trochu mě překvapilo, že si ti cizí s sebou přivedli i dva psy. Myslel jsem si, že o nás nikdo nesmí vědět. Alespoň Mýval to kladl všem na srdce. Tak nevím... Ale konec konců je to můj první ostrý výjezd, třeba se pletu. Hlavně jestli jsem na něco nezapomněl. Tři dny na komíně je dost dlouhá doba a jen tak si *odskočit* nelze. Raději si ještě jednou v klidu projdu své věci – spacák, jídlo, pláštěnka, provaz a hlavně dost pití, ostatní se dá vydržet. Říkal mi Čolek, že nejhorší byl Temelín, samá ochranka, samej plot, ale nakonec jím proklouzl, a než se všichni ti masnáci vzpamatovali, už byl nápis viditelný až do Budějovic! Doufám, že se nám něco podobného podaří i dneska. Mýval říkal, že je to skoro stejně důležitá akce jako ta hnusná atomová elektrárna!

Je krásný mít kolem sebe lidi, který přemýšlejí stejně jako já. A takovýho šéfa, jako je Mýval – tvrdě, ale rovně! Jsem šťastný, můj život má smysl!

Úterý 5:30 h
– pyštléská spalovna – těsně před akcí.

Ležíme u plotu před pozemkem spalovny a Mýval naposledy opakuje instrukce. Už vím, proč s sebou máme ty hafany – na odvedení pozornosti! A mně bylo hned divný, že nás jede tolik. Na komín nás stačí pět, ostatní udělají kravál u hlavní brány a my mezitím proklouznem až k žebříku, co vede nahoru k ochozu.

„Musíš se naučit myslet zeleně!“ řekla mi Grenda v autě (s Mývalem se samozřejmě kvůli výfuku poštěkala), „pak budeš vidět věci kolem sebe jinak!“

Přemýšlím o jejich slovech. Copak ona – tátu má někde u Jižní Ameriky s Greenpeace a honějí velrybářské lodě, co chytají plejtváky. Pro Japonce! Aby se jim huba roztrhla za takový svinstvo. Copak nemají dost rejže?

Jenže Grendě se to mluví, když má podporu v rodině. Vždyť já ani nemůžu říct, jak to u nás doma chodí. Táta má po třech dnech bez guláše absták, máma z auta zadek nezvedne a ségru zajímá jenom hip hop. A když se u stolu zmíním o alternativních zdrojích a sluneční energii, všichni si ťukají na hlavu. I náš tlustej kokr Bingo.

Dneska jim ale ukážu! Všem! Třeba nás přijede natočit i televize. Čolek už v televizi byl, dokonce v hlavních zprávách, když se vloni přivázal k lípě. Už nevím, kde to bylo a na jak dlouho (Čolek o tom skromně mlčí), ale ten strom snad stojí dodneška! Kdybysme takhle uvažovali všichni, žádný lípy by k zemi nepadaly!

Musím končit... Mýval nás rozděluje. My čtyři jdeme s ním, ostatní míří k bráně z druhé strany. Připadám si jako hrdina. Fakt je bezvadný, vézt se na zelený vlně...

Úterý 7:15 h – pyštléská spalovna
– 76 metrů nad zemí.

POVEDLO SE NÁM TO! Ale, sakra bylo to jen o fous! Ještě že od hlavní brány to

měli ty šaškové od Security hodně daleko. Než jim došlo, jakou na ně udělal Mýval perfektní boudu, měli jsme za sebou už první žebřík. A Čolek, kterej lezl poslední, polil šprušle řepkovým olejem, aby se to těm pod náma hodně smekalo. Budu se muset fakt ještě hodně učit, mě by taková věc nenapadla. Ale když je žebřík hodně kluzkej, tak prej se po něm nesmí lízt! Kvůli bezpečnosti. Smekám před Mývalem – kde na tuhle geniální ptákovinu přišel?!

No jo, když černý šerifové viděli, že na nás nemaj, jenom dole čučeli a řvali, abysme slezli. Grenda je poslala někam, a dokonce i Panda, která toho moc ne-namluví, na ně hulákala docela sprostě. Taky bych něco zakřičel, ale musel jsem držet Mývalův batoh, protože šéf chtěl okouknout úchyty kolem žebříku. To kvůli transparentu, až ho budeme přivazovat ke komínu. Holky s Čolkem ho šili skoro tejdén – taky má třicet čtverečních metrů a je jak plachta na španělskou galeonu. Hlavně, aby nefoukal vítr, v pěti lidech bysme takovej kusanec asi neudrželi. Napadá mě, že z týhle vejšky by frčel pěkně daleko, a představuju si, jak lidi dole zvedaj hlavy, aby viděli ten náš velikej nápis – *Nechceme CO₂ ani tuny popílku!*

Jasný, stručný, úderný!

Kdepak, s těmahle lidma se neztratím! Jeden za všechny, všichni za jednoho!

Úterý 11:50 h – ochoz pyštléské spalovny, 115 m nad zemí.

Všechno zatím vypadá skvěle. Definitivně se zabydlujem na horním ochozu, dvacet metrů pod vrcholem komína. Lávka je pohodově široká, odhaduju nejmíň metr deset, a kolem je zábradlí. Jasně, lidem se zavrátí by asi hráblo, ale nám se tady líbí. Už se těším na zítřejší východ slunce, pohled na něj musí bejt fantastický!

Taky máme za sebou upevnění našeho ekologickýho transparentu. Dal nám

zabrat, to jo. Přivázali jsme ho směrem k městu, aby na něj všichni viděli. I řidiči v autě, co jezděj po nedaleké dálnici a sviněj vzduch. Ty by si mohli podat ruce s firmou KRINDEX, co jí tenhle komín a všechno kolem patří. Taky kašlou na obnovitelný zdroje a nemaj pořádný filtry u pecí. Zrovna před chvílí mi Grenda řekla, že počítala, kolik aut bez katalyzátoru přejelo směrem do města. Za deset minut jich byla víc než stovka. A všechny tyhle starý autáky smrděj za dva!

Naše práce má smysl. Přesvědčuju se o tom každou chvíli a nepochybuju, že i ostatní. Připadám si, jako bych našel novou rodinu, upřímnou a sdílející mé obavy o svět. A taky kamarádkou a vždycy připravenou rozdělit se s těmi druhými o svý radosti. Vím, kam patřím!

Úterý 20:30 h
– ohoz pyštělské spalovny, 115 m.

Celý odpoledně jsem se špičkově bavil. A vlastně i Grenda, Čolek a Panda, i když oni maj podobných akcí za sebou víc. Zezdola na nás hulákali megafonem, ať slezem, že nás nechaj jít a podobný kecy! Mýval jim hodil dolů náš manifest – v proutěný, ručně upletený tubě z vrbových prutů. On je fakt perfekcionista! Jednou prej nějaká parta na komíně poslala svoje prohlášení v igelitce a novináři je hned rozcupovali. Jak můžou demonstrovat za ekologii, když používaj zavrhaný nerekyclovatelný umělý hmoty! Proto je Mýval ve všem o krok před náma, on si všechno promyslí, a nic ho nemůže překvapit. Chtěl bych jednou umět všechno, co umí náš šéf... i ten jeho klid. Jak jim to dolů dával, na každé jejich argument, proč máme slízt dolů, měl dva jiný, proč musíme zůstat tady! Kdepak, s Mývalem se nemůže nikdo měřit, jeho nic nezaskočí.

Teď už je tma, ale světlo z vršku komína dosáhne až k nám. Před chvílí nám ukazovala Panda malou televizi, čekali jsme na zprávy, jestli o nás nebude nějaká reportáž. Zatím nic, ale my máme čas. Mimochodem ta Pandina televize je skvělá. Má i solární panel, takže se přes den sama dobíjí. Čolek mi pak řekl, že taková věc stojí přes patnáct litrů, ale dlouholetý aktivisti jí dostávají jako dárek. Musím se Pandy zeptat, kdy začala dělat do ekologie,

mám dojem, že je mladší než já?!

Za chvíli si půjdu lehnout, protože mám po půlnoci hlídku. Pro jistotu, kdyby nás chtěli tady nahoře vybrat.

Středa 1:15 h
– pyštělská spalovna – horní ohoz.

Dívám se na město přede mnou a vidím, kolik světel v noci je zbytečnějších. Stejně jako letadla, co každou chvíli zahučí někde nad námi. Kam ty lidi pořád spěchaj? Vědí vůbec, kolik kyslíku v atmosféře spálí proudový motor? A připouštějí si problém ozónových děr? Já bych je sem posadil, aby viděli, co my! Dřív se všichni koukali jenom na hvězdy! A dneska? Dneska by je přes všechny ty zářivky a lampy u silnic ani neviděli!

Právě jsem se vrátil z obchůzky. Obchůzka znamená obejít komín dokola, aby na nás ti dole něco nezkoušeli. Všude je ale klid, jen Grenda něco mumlala ze spaní a Čolek chrápal. Už vím, proč si šel lehnout o pár metrů dál, vedle něj se usnout opravdu nedá.

Za chvíli vzbudím Pandu a taky si zalezu do spacáku. Je docela zima, ale co bych nevydržel pro správnou věc!

Středa 6:10 h – pyštělská spalovna
– pořád horní ohoz.

Kdyby nás Mýval nezbudil, přišli bysme o východ slunce. No, ono stejně nebylo moc vidět, protože na východě se válely mraky. A taky trochu fouká vítr. Jdu s Čolkem udělat čaj, ten v termosce už v noci Mýval s Pandou vypili. Máme pevný podpalovač, který je pod ešus nejlepší. Trochu se mi třesou ruce, kostka začíná hořet až na třetí sirku.

Čolek je nešika, když vytahoval balíček s čajem, horkou vodu vylil, a musíme začít znovu. Připadal jsem si jako učedník, Mýval k nám držel řeč o šetření, jako bysme to udělali schválně. Ale má pravdu, náš ohoz je vlastně takový malý opuštěný ostrov, a když si vyplýváme zdroje, který máme, nemůžeme tu přežít. Kdepak, šéf má bezvadný přirovnání, to i Čolek musí uznat.

Do spalovny začínaj chodit lidi, ale nás nahoře si nikdo nevšímá. Ani transparentu. To jsou všichni slepí? Nebo se bojí svých šéfů? Mýval nám před akcí vysvět-

lil, jak to v podobných provozech chodí. Ti dole makaj, ti nahoře se maj dobře. A kdo remcá, toho vyhoděj. Mýval taky dělal takovýho poskoka na myčce. A když chtěl, aby zavedli pěny s nižším obsahem měkčidel, musel pryč. Kdepak, jak se jedná o peníze, lidi ztrácej zábrany. Jak mohl někdo vyhodit tak skvělýho kluka, jako je Mýval???

Středa 11:05 h
– pyštělská spalovna – ohoz.

Zase nás přemlouvali, ať slezeme dolů. Že se prý musí pokračovat v opravách komínu. Taky by si mohli vymyslet něco lepšího, kdopak by jim na takový trik naletěl?! Však jsme jim to taky dali sežrat! Grenda s Pandou hodily z ochozu připravené letáky s tabulkama, kolik svinstva spalovna denně vypouští. Ať se chytanou za nos, mastnáci, proti číslům nemůžou ničím argumentovat!

Středa 11:20
– pyštělská spalovna – ohoz.

Mýval s Grendou se hrozně pohádali. Na těch rozházených letákách objevil šéf nějaký nesrovnalosti. Nakonec se ukázalo, že ty údaje patří k úplně jiný spalovně, která stojí někde v Bavorsku. No jo, splíst se může každé, stejně se moc lidí dole do těch papírů nekoukalo. A většinu odnesl vítr směrem k řece.

Dneska to krapet fouká, ale dá se tady v pohodě vydržet. Jen Čolek brblá, že si měl vzít víc cigaret, šéf ho pumpnul už o druhou krabičku.

Hrál jsem s Pandou karty, abysme zahnali čas. Jenže nám uletěl červeněj filek a pak i zelená sedma. A Grenda nám do všeho kibicovala, jako by neměla nic lepšího na práci.

Půjdu si vzít něco k jídlu. Doufám, že mi Čolek nesnědl paštiku, s těma společnejma zásobama to možná nebyl zrovna nejlepší nápad.

Středa, asi před půlnocí
– pyštělská spalovna, ohoz.

Píšu, abych neusnul, protože za chvíli mám střídat Grendu na hlídce. Hnusně se rozpršelo, pod celtu mi teče... Že já vůl si nevezal plášťenku. Ono se to s těma plastama taky nemá přehánět. Mýval si

ji klidně natáhl, ačkoliv nám vždycky tvrdil, že něco takovýho správný ekolog nikdy nenosí. Taky si půjčil moje hodinky, kvůli východu slunce. Šéf se totiž pokaždý sluncem nabíjí, aby měl dost energie a aby nezaspal. Napadá mě – proč vlastně Mýval nedrží hlídky jako my? Budu se muset zeptat Čolka, třeba je na to nějaký pravidlo, o kterém nevím.

No nic, jdu střídat. Dole ve tmě jsem před chvílí slyšel nějaké klepání, musím být ve střehu. Zítra už lezeme dolů, tak ať se nic nepokazí. Docela se těším domů – na teplou sprchu a čerstvý rohlík. Ty musíš tyčinky už nemůžu ani vidět.

Čtvrtek ráno, když je vidět – pyštlácká spalovna.

Lidi zase choděj do práce, ale tentokrát se dole zastavujou a koukaj se nahoru. Některý ukazujou i na komín a smějou se. Nevím proč, že by jim to jejich vedoucí nařídili? Aby nás demoralizovali? Mýval říkal, že už něco podobného zažil. Na rozdíl od nás ale vypadá spokojeně a vyspale. Začínáme balit, v poledne lezem dolů. Nikdo moc nemluví, Pandu prý bolí záda a Čolek má poslední cigaretu. Už se těším na pevnou zem.

Čtvrtek cca v poledne – pyštlácká spalovna – zase zpátky na ochozu.

NĚKDO ODMONTOVAL OD KOMÍNU ŽEBŘÍKY!!! Zůstaly jen ty pod naším ochozem, ostatní v noci, ti šmejdi, oddělali! Na zem zbejvá odhadem... no nejmíň šedesát metrů! Jak slezem dolů? Provozy drží náš transparent a jiný nemáme.

Mýval přemýšlí na druhý straně ochozu. Řekl nám, že potřebuje bejt sám, protože jde o vážnou situaci. Ještě že ho máme, vypadá tak klidně!

Čtvrtek navečer – pyštlácká spalovna – furt pod vrškem.

Už zase prší. Touhle dobou jsme už dávno měli bejt dole. Co dole, doma! Jenže není po čem slízt, poslední špruše žebříku končej fakt nejmíň deset pater nad betonem. Kdo tohle mohl udělat? Jsme snad taky lidi, ne?

Mýval zkoušel volat na týpky pod náma, aby zavolali policajty, ale nikdo ho

neposlouchal. Grenda navrhla, teda než se situace vyřeší, dát si dechový cvičení, to prej je dobrý na uklidnění a posílení sebevědomí. Pak se ale rozbřečela, protože ji Čolek poslal do prdele a ať mu radši sežene cigáro, když mu jich Mýval půlku vyhulil. A zatímco se ty dva hádali, šéf se mnou a Pandou zkoušel vytáhnout náš transparent. Jenže plachta se nacucala vodou, a jen jsme povolili první uzel, málem nás stáhla dolů.

Vypadá to, že tu ještě jednu noc ztvrdnem...

Pátek 2:45 h – hnusná pyštlácká spalovna – zasranej ochoz!!!

Leje strašně a čím dál tím víc. Ten kretén Čolek mi skopl spacák dolů, takže nemám v čem ležet. Ono by se stejně nedalo, vítr fouká ze všech stran a je tady hrozně mokro. Grenda se už zase hádá s Mývalem a říká, že všechno zavinił on. Šéf se ji snažil uklidnit, ale najednou se za ním objevila Panda a začala ho škrtit. Prej jí došly prášky na nervy, a teď už za sebe neručí.

Radši si odsednu. Škoda, že s sebou nemám mobil, zavolal bych domů, ať pro mě přijedou. Nebo ať se objeví někdo jinej, mně už je to fuk.

Mýval nás všechny svolal a začal mluvit o porozumění a obětování. Grenda se ho zeptala, kde má žebřík, a pak začala hystericky ječet. Panda s Čolkem flegmaticky koukaj do černého displeje tý její dokonalý televize. Nevím, co tam můžou vidět, už včera jí došly baterky a ten slavný solár neutáhne ani zvuk.

Je mi zima a mám docela velké hlad. I ty poslední sušenky mi sežrali. Jak jsem se vlastně k těmhle lidem dostal?

Pátek 8:25 h – furt na zasraným komíně!

Nejšílenější noc mýho života. A Mýval ještě bude něco kecat o vycházejícím slunci a jeho životodárný energii, egoista kreténskej. Dyk pořád leje!

Před chvílí nás dorazil člověk na place pod náma, prej jak dlouho tam ještě hodláme zůstat? Dělej si z nás prdel?

Pátek 9:15 h – nejstudenější místo na světě

– hnusnej komín v Pyštlách!!!

Tak je to jasný, už víme, proč se ten chlap dole ptal. Mýval napsal do našeho manifestu v proutěným futrálu, že na komíně vydržíme klidně celý měsíc, debil!!! Proč machruje i za nás? Ať si tady zůstane sám, stejně všechno byl jeho imbecilní nápad.

Jéžiš, teď vytáhl z kapsy mobil. Vždyt nám ho zakázal. To je ale hajzl, sám káže vodu a pije víno, nebo jak se to říká. Však mu to taky Grenda s Čolkem pěkně vod plic řekli! A že si chtěj taky zavolat... Sakra, neperte se o ten krám... A je dole! Naše poslední šance, jak sehnat pomoc! Já už toho mám dost, ať na mě ta kráva Panda tak nečumí! A Grenda s Mývalem jsou už zase v sobě.

Promáčené stránky deníku našel Josef Kýr 7. dubna 2010 nedaleko rybníka Haštal ve středních Čechách. Odevzdal ho na nejbližší policejní stanici, neboť jeho obsah mu připadal znepokojivý. Výjezdní skupina strážmistra Pohanky a velitele vozu podpraporčíka Koudelky provedla kontrolu všech oblastí, ke kterým by mohly informace v deníku mít předmětný vztah.

Bohužel v žádném objektu podobného charakteru a užití nebyla nalezena shoda s výše popsánými skutečnostmi.

Žádná spalovna disponující tak vysokým komínem se v kraji nenachází. Totéž platí i o společnosti KRINDEX a místě pisatelem nazývaného Pyštlá.

Případ byl odložen...

Vítězslav Welsch (1961)
Vystudoval střední ekonomickou školu v Pardubicích. Naposled pracoval v Českých Radiokomunikacích. V roce 2003 vážně onemocněl a dnes je v invalidním důchodu. Dosud publikoval čtyři detektivní romány a kromě nich píše i povídky.

DESIGN SI ŽÁDÁ SKLO.

Stylové, harmonické, dokonalé. Sklo nechává fantazii volné ruce a dokáže dát každému obsahu ten správný vzhled. Naši specialisté Vám pomohou sjednotit krásu a požitek. Dopřejte Vašemu výrobku jeho vlastní tvář. Design si žádá sklo. Sklo z Vetropacku.

Vetropack Moravia Glass, akciová společnost
CZ-697 29 Kyjov, Tel.: +420 518 733 111, www.vetropack.cz

foto Markéta Navrátilová
text Jana Slabá

fotoreportáž

Šediváčkův long

Psí spřežení táhnoucí sáně s nákladem a za nimi mušera, který se veze na lyžích nebo chvíli běží, a když je to v kopci nutné, i zatlačí, si člověk představí někde na zasněžených pláních v Kanadě, na Aljašce... Možná si přitom vzpomene na dobrodružné romány ze severu, jaké psal třeba Jack London. V posledním lednovém týdnu však může desítky psích spřežení potkat i na hřebenech Orlických hor. Samozřejmě tu nejde o přepravu nákladů nebo jen pouhé vyjížďky nadšenců nebo snad o komerční zábavu, ale o regulérní závod, který má už patnáctiletou tradici. Začínalo se skromně, dá se říct amatérsky v roce 1997. Tehdy jednomu z pořadatelů utekli dva psi. Šedivák měl smůlu, jeden místní člověk ho zastřelil. Po sibiřském huskym závod, který v průběhu dalších let získal velkou prestiž, pojmenovali. Stal se jedním ze série čtyř extrémních závodů psích spřežení o titul IRON SLED DOG MAN a ICE DOG a zúčastňují se ho závodníci z Francie, Německa, Rakouska a dalších evropských zemí. Letos by měli ve čtyřech etapách s jedním bivakem (noclehem na sněhu) absolvovat 240 kilometrů. Ale délka i trasa se může měnit, vždycky záleží na okamžitých podmínkách, na počasí i na schopnostech pořadatelů. V Šediváckově longu soutěží spřežení v několika třídách – například s třemi až čtyřmi nebo pěti až osmi psy odolných a vytrvalých plemen, jako jsou husky nebo aljašský malamut (více informací na www.sedivackuv-long.cz).

Když se vydaří počasí, svítí slunce a všude září bílý sníh, působí psí spřežení v krajině hodně romanticky. Ale je za tím náročná a tvrdá dřina a nejenom na trati. Vychovat psy schopné záprahu, starat se o ně, trénovat... To všechno chce trochu zvláštní, zapálený druh lidí. A mušerů takových jsou.

z pivovaru

text Ondřej Slezák
foto Regina Stanger

Začalo to před dvěma roky, kdy nám můj přítel vyprávěl, že viděl záznam jakéhosi prestižního závodu s názvem Cannondale Trophy, který se prý jede v australském outbacku. V té době to byly teprve dva roky, co jsme k cyklistice přičichli, a měli jsme najeto nanejvýš dvě stě kilometrů. Nedařilo se nám najít přesnější informace o závodu, až po roce nám jeden z našich přátel řekl, že tenhle podnik se jmenuje Crocodile Trophy a jde o jeden z nejtěžších etapových závodů na světě. Na účastníky čeká 1 200 kilometrů s dvanácti tisíci metry stoupání a teplotami kolem 40 stupňů. Hodně těžké pro lidi, kteří trénují pouze ve volném čase a jen občas si zazávodí. Náš nejdelší trénink na horském kole do té doby měřil sto kilometrů – a pak jsme čtyři dni nemohli chodit.

Takže šance, že bychom zvládli Crocodile Trophy, byly doslova mizivé. Přesto jsme se po dvou měsících rozhodli, že závod absolvujeme. Založili jsme amatérský závodní team Bernard's Riders (Bernardovi jezdci), protože pivo Bernard milujeme. Pivovar i australský distributor piva nás podpořili, takže naše trio bylo kompletní – Australan Martin Wisata a Češi Michal Kafka a Ondřej Slezák.

Vlastní závod měl deset etap a popisovat všechny útrapy, se kterými jsme bojovali, by zabralo několik stránek. Tak jen pro příklad etapa z Mt Mulligan do Mt Mulgrave. Šlo o nejdelší, 189 kilometrů dlouhý a pro mě úplně nejtěžší úsek. Měl jsem krizi. Nedokázal jsem se nasnídat a poslední sousto jsem snědl asi deset minut před startem. Pak to všechno začalo - bolest zad, zadku, nedostatek energie. Vůbec jsem nebyl schopný šlapat. Během prvních osmdesáti kilometrů jsem neustále jedl – kromě jiného tyčinky müsli, brambůrky, sušené klokaní maso... Jen s největším vypětím sil se mi podařilo dojet do cíle.

Ale nakonec jsme úspěšně zvládli všech deset etap a mohli si říct – máme to za sebou.

Kdybych měl popsat svůj nejhorší zážitek – spaní v promočeném spacáku ve stanu, kde bylo pět centimetrů vody. Venkovní teplota 12 stupňů a výhled na deštivý den před námi a sto dvacet kilometrů v sedle kola. Mimochodem jindy teplota šplhala nad čtyřicítku. Ten nejlepší – každý den usednout večer s ostatními bikery z celého světa (od borců, kteří absolvovali Tour de France, až po víkendové jezdce) a v klidu popíjet výtečného Bernarda.

A kdybyste se mě zeptali, jestli bych tenhle závod jel znovu, řekl bych, že kdykoliv.

THE
CROCODILE
TROPHY

Vdechnout duši musí minipivovaru sládek

Jan Šuráň | předseda Českomoravského svazu minipivovarů

Rovnou z porodnice ho přivezli do zaniklého pivovaru ve Slavičíně, kde tehdy bydleli. Ale to nebyl důvod, proč se stal učněm uherskohradištského pivovaru, prostě se mu v pubertě už nechtělo učit. Při první prohlídce fungujícího pivovaru prošli sladovnu, varnu, spilku i sklep a za každými dveřmi prý na něj číhal jiný smrad. Napadlo ho – proboha, kam to lezeš? Dneska ty smrady vnímá jako krásné vůně. Ale to už má dávno, jak sám říká, „téměř“ úplné pivovarské vzdělání.

Jaký je váš názor na český trh s pivem?

Podle mě je v rozvojové fázi. Když se podíváme na uplynulých dvacet let, napřed chyběly kapacity a kvalita, a tak pivovary obrovsky investovaly právě do nich. To ovšem některé stálo život, protože se přeinvestovaly. Během pěti šesti let se kvalita piva dostala na evropskou úroveň, jenže se ukázalo, že kapacity jsou přestřelené, a pivovary opět začaly umírat. Do Česka vstoupily zahraniční společnosti, které koupily řadu pivovarů. Pustily se do racionalizace výroby a zase se některé pivovary zavíraly. Velké společnosti to zhruba před deseti lety dotáhly do fáze, kdy byl trh relativně vyrovnaný, ale co se týká piva, tak unifikovaný. Opravdu velké pivovary používají jednotné suroviny, prakticky stejné postupy, jdou hlavně po ekonomice, chtějí vyrábět co nejlevněji. Proto se jejich piva moc neodlišují, jsou prakticky stejná. Monotonnost takové nabídky mnoha lidem vadí. Právě to je příležitost pro minipivovary a také malé i střední pivovary, které se vydaly svou vlastní cestou.

Dá se se takzvaným europivem něco dělat? A poroste ještě jeho podíl na trhu?

Myslím, že moc se s tím dělat nedá, ale jeho podíl na trhu podle mě už neporoste. Vždycky bude existovat ta základní lajna na napítí. Když děláte na zahrádce, nekoupíte si drahé pivo, ale takové, kterým rychle a levně zaženete žížeň. Tahle piva zaberou sedmdesát osmdesát procent trhu, ale zbývá prostor řekněme dvaceti procent pro lidi,

kteří se s tím nesmíří, chtějí jít za něčím lepším, chuťově zajímavějším. Pítí piva považují za zážitek a ne že v hospodě do sebe nalijí osm levných piv a jdou domů. Raději vyrazí s přáteli a dají si tři čtyři kvalitní, zajímavé. K takovým pivům patří i Bernard, je vnímán jako prémiová značka.

Můžete popsat vaši cestu k vlastnímu minipivovaru?

Začali jsme před dvaceti lety jako inženýrská a poradenská firma, kromě jiného jsme pomáhali pivovarům řešit různé technologické i ekonomické problémy. V té době už v Česku vznikaly první minipivovary, jenže nikdo přesně nevěděl, o co jde. Ale zájem byl velký. Když jsme v roce 1992 udělali seminář o tom, co je minipivovar, co potřebuje, čím se liší od běžného pivovaru, počítali jsme s účastí několika desítek lidí, ale nakonec jich bylo přes dvě stě padesát. Začali jsme minipivovary stavět, vyvinuli jsme zařízení pro výrobce, aby vůbec věděl, co má vyrábět. Jeho první minipivovar byl jen jakousi zmenšeninou velkého pivovaru se spoustou zbytečností, nemohl pořádně fungovat. My jsme v roce 1998 otevřeli Pivovarský dům v Praze s vlastním minipivovarem, ve kterém jsme jako jedni z prvních v Česku začali s ochucenými pivy. Nabízíme je pořád, ale už nevymýšlíme další. Vaříme spíše původní světové druhy piva, to znamená, že když děláme třeba anglický ale, tak originálním technologickým postupem, s anglickými kvasinkami a chmelem.

Když chce minipivovar přijít s novým pivem, převezme spíš starou recepturu nebo nějakou zahraniční nebo si vymyslí svou vlastní?

Přebírat ty staré je dost problematické. Pracujete na současném zařízení, s dnešními surovinami. Je krásné podívat se na tři sta let starou recepturu, ale nemáte tehdejší ječmen a chmel, který měl poloviční hořkost. Když použijete stejné množství, bude pivo tak hořké, že ho nikdo nebude pít. Se starou recepturou musí sládek umět pracovat. Hodně se přebírají receptury ze zahraničí. Třeba američtí sládkové mají svůj web, a když tam pošlete mail, že chcete vařit určité speciální americké pivo, napíše vám dvacet lidí, jak ho dělají oni. Minipivovary samozřejmě vymýšlejí i vlastní receptury a záleží na sládkovi, jeho zkušenosti a fantazii, jestli pivo bude mít úspěch.

Minipivovarů je dnes v Česku okolo 120 a jejich počet pořád roste. Kde ale vzít tolik lidí, kteří umějí uvařit dobré pivo?

To začíná být problém. V některých regionech sládků prostě nejsou. Postavit si minipivovar s hospodou je záležitostí peněz. Ale vdechnout mu život, duši musí sládek. On je denně na place, lidi ho vidí, štamgasti sedí u varny, a když se mu nějaká várka úplně nepovede, křičí na něj, za dobrou várku ho naopak plácají po ramenou. Sládek prostě za pivo ručí takřkajíc z očí do očí. On musí slad cítit, poznat, jaký je, jak moc je měkký nebo tvrdý a jak ho bude zpracovávat. Podívá

JAN ŠURÁŇ
*1956

Vystudoval Vysokou školu chemicko-technologickou, obor kvasná chemie a technologie. Pracoval ve Výzkumném ústavu pivovarském a sladařském a v roce 1991 se dvěma kolegy založil firmu PIVO Praha, která kromě nabídky nejruznějších služeb pro pivovary vlastní dvě restaurace a minipivovar a staví je i pro jiné zájemce. Nyní je Jan Šuráň předsedou Českomoravského svazu minipivovarů, který vznikl na jaře 2011.

se na kvasnici, čichne si k nim a měl by poznat jejich kondici. To jsou empirické znalosti, které tady až do padesátých šedesátých let minulého století běžně byly, ale časem se vytratily.

Můžou se minipivovary přizpůsobovat cenám velkých pivovarů?

Pokud to někdo dělá, dělá chybu. Začátkem devadesátých let dokonce existovaly minipivovary založené na tom, že budou vyrábět levnější pivo než ty velké. Jenže to kvůli nákladům nejde a ani to nemá smysl. Pivo z minipivovaru je vnímané jako něco rukodělného, něco extra. Taky má jednu obrovskou výhodu – čepuje pivo, když je v nejlepší kondici. Nemusí ho filtrovat, stabilizovat, starat se o to, aby mělo půlroční trvanlivost, prodává ho v okamžiku, kdy má nejlepší chuť.

Ekonomický výhled se zatemňuje, nevznikne problém s vysokými cenami těchto piv?

Myslím, že kvalita se vždycky prosadí. Minipivovar neprodává statisíce hektolitřů, ale jen pár tisíc kvalitního, drahého piva a i v době krize se najdou lidi, co kvalitu dokážou ocenit a půjdou za ní. Z propadu zájmu strach prakticky nemám.

Má minipivovar nějaké možnosti ekonomického růstu?

Moc velké ne. Bývá omezený na jednu hospodu, někdy ještě na dvě tři další, tím to ale končí. Minipivovar je, musí být, o krásné hospodě a dobrém pivu. Pokud máte minipivovar, můžete růst tím, že vybudujete druhý a přijdete s něčím, co bude na trhu úspěšné. Koneckonců můžete založit i síť minipivovarů, což se ve světě, hlavně v Americe, běžně děje. A z našeho pohledu paradoxně některé vlastní ty největší pivovary.

Jak moc vnímají velké české pivovary minipivovary jako svou konkurenci?

Řekl bych, že spíš se to odehrává v mediální rovině. O minipivovarech se hodně mluví, píše, pro novináře v regionu to bývá zajímavá věc. Minipivovary mají jednu velkou výhodu - můžou kdykoliv přijít s novým pivem, někdy se povede, někdy ne. A když se vaše nové pivo nechytne, prodáte jednu várku a dál ho dělat nebudete. Pro velký pivovar je zavedení novinky, která může vzbudit zájem médií, problém. Jde o etikety, třeba i o nové lahve, marketing, reklamu... To všechno stojí velké peníze a úspěch na trhu není zaručený, investice se nemusí vyplatit. Proto velké pivovary touhle cestou moc nejdu. Dnes je podíl produkce piva z minipivovarů na trhu něco přes půl procenta. Když se jejich počet zdvojnásobí, bude to jeden a půl, nejvýš dvě procenta. To je

produkce jednoho středního pivovaru. Pro velké pivovary nejde o konkurenci ve smyslu objemu výroby, ale právě ve smyslu marketingu a zájmu médií. V tomhle na minipivovary dost žálí.

Proč jste založili Českomoravský svaz minipivovarů?

Protože minipivovary stavíme a jeden i provozujeme, cítili jsme několik věcí, které začínají tlačit. Třeba suroviny. Uvědomili jsme si, že velké pivovary, které suroviny vyrábějí a obhospodařují, je přestanou těm malým prodávat. Pokud by to minipivovar měl řešit sám, je to poměrně problematické. Svaz má přece jen trochu jiné možnosti při jednání s velkými pivovary. Bylo také zapotřebí začít jednat se Českým svazem pivovarů a sladoven, aby si začal všimnout, že tady roste nějaké oborové podhoubí, které potřebuje určité podmínky. A další věc – minipivovar se zabývá nejen výrobou piva, ale i jeho přímým prodejem v restauraci. Jde o dvě úplně rozdílné činnosti s odlišnou legislativou a tady můžeme poskytnout poradenskou službu. Zaměříme se i na vzdělávání sládků, protože těch, jak už jsem řekl, začíná být nedostatek.

Se surovinami už problém vznikl...

Na založení našeho svazu reagoval Plzeňský Prazdroj velkým PR článkem, jak podporuje minipivovary, jak jim prodává suroviny. A za dva měsíce ze dne na den prodej utnul. Ale dohodli jsme se Bernardem, který nám vyšel vstříc.

Je těžké najít ve svazu společnou řeč?

Je, protože minipivovary často zakládají individuality, úspěšní podnikatelé, kteří peníze vydělali jinde a teď mají minipivovar. Ze svého byznysu jsou zvyklí hrát ve svém regionu, ve svém oboru roli dejme tomu jedničky, mají jasný názor, co a jak se má dělat – a najednou by se o tom měli s někým dohadovat? Abychom se dokázali domluvit, musíme přicházet s tím, co víceméně prospívá všem. A to jsou věci jako třeba smlouvy s Bernardem, s Výzkumným ústavem pivovarským a sladařským a s dalšími partnery. Nebo jiný příklad. Celníci, kteří vybírají spotřební daň, v jednom z krajů přišli s tím, že chtějí analýzu každé várky. Pro velký pivovar žádný problém, má svou laboratoř, pro minipivovar obrovský problém. Analýzu by si musel nechat udělat jinde a stálo by to velké peníze. A přitom ze zákona nic takového přímo nevyplývá. Když se minipivovar bude podobným praktikám bránit sám, může s tím mít problém. Náš svaz neexistuje dlouho, časem se určitě ukážou i další věci, ve kterých může být minipivovarům prospěšný.

*

Singapur má mnoho tváří

Když jsem někomu řekl, že strávím týden v Singapuru, pokud si rovnou nepoklepal na čelo, prohlásil: „Proboha, co tam budeš tak dlouho dělat, v úporném vedru si prohlížet mrakodrapy?“

Pravda, náraz horkého tropického vzduchu čeká na každého, hned jak opustí klimatizovanou halu letiště Changi. Nemusí se ale zabývat myšlenkou, jak se co nejsnadněji dostat do svého hotelu a nenechat se okrást. V tomhle spořádaném státě-městě platí tvrdé zákony a taxikáře to nejspíš ani nenapadne. Taxíky jsou relativně levné, ale pokud jim někdo i v dalších dnech dá přednost před dokonalým metrem a bohužel značně nepřehlednou sítí autobusů, měl by počítat s tím, že řidiči jen málokdy zastaví na pouhé zamávání a vypátrat v rozumné době stanoviště taxi může být nadlidský úkol.

Let do Singapuru průměrně trvá okolo dvaceti hodin, a tak mám spoustu času projít si v průvodci Lonely Planet jeho historii a říct si, co všechno bych měl vidět. A je toho hodně, jen pouhý výčet by zabral pořádně dlouhý odstavec.

Tak aspoň krátce o dějinách Singapuru. Ty moderní začínají v roce 1819, kdy sem dorazil sir Raffles, aby vybuodoval jednu z bašt britského impéria. Ne že by se to časem nepodařilo, že by Singapur nebyl důležitým přístavem v jihovýchodní Asii, ale sir Raffles by se asi hodně divil tomu, že za druhé světové války Singapur obsadili Japonci. A i když se Britové ještě vrátili, v šedesátých letech minulého století se Singapur osamostatnil. Jeho opravdová přeměna v úspěšný stát a pulzující velkoměsto začala v sedmdesátých letech. Politici zavedli režim hodně

blízký vládě pevné ruky. Bohužel obrovský stavební boom měl za následek zbourání celých ulic, mnoha domů a moc nechybělo a ze starého Singapuru by kromě veřejných a náboženských staveb nezůstalo prakticky nic. Hodinu po dvanácté se vláda vzpamatovala, a tak se aspoň některé tradiční ulice, domy podařilo zachránit.

S poznáváním města začínám v Chinatownu (do Singapuru léta přicházeli čínští imigranti a dnes tvoří tři čtvrtiny obyvatel; dál tady žijí Malajci, Indové...). Když čínská čtvrť, tak samozřejmě tržnice, ale prohlížet si plastové kýchče všeho druhu a někdy i přijatelné tradiční suvenýry, nebo dokonce uvažovat třeba o koupi zaručeně originálního značkového zboží je chvíli zajímavé, ale brzy to omrzí. Takže mířím na Smith Street. Večer ulici uzavřou pro dopravu a mění se ve Food Street s desítkami stánků, kde nabízejí hlavně jídla čínské, ale i indické a malajské kuchyně za zhruba šedesát korun. Nabídka připomíná vietnamská bistra (kousky kuřete, kachny, ale i vepřového a hovězího, mořské plody se zeleninou a většinou hodně ostré anebo ještě ostřejší omáčky a samozřejmě rýže), ale kvalita podstatně lepší a výběr větší. Jen nahlížet do zázemí stánků lidem úzkostlivějším na hygienu nedoporučuju, žádná katastrofa to však není. Ostatně kolem je i spousta restaurací.

V tak rozpáleném městě by člověk očekával stánky se zmrzlinou doslova na každém rohu. Ale ne. Až po několika dnech na blízké Temple Street narážím na podnik, kde hosté sedí u pohárů s barevnými homolemi, odhadem vážícími snad kilo. Že by konečně zmrzlina? Jistě, ale jiná, žádné mléko, žádné přísady, ale jen zmražené rozmixované ovoce. Zkouším mango-ovou a je to bomba!

A když už jsem u chuťových zážitků, v jiný den si nenechávám ujít jeden ze symbolů Singapuru – legendární hotel Raffles (bydlel v něm Chaplin, Kipling a další celebrity), postavený v koloniálním stylu. Ne, na ubytování nemám, ale slavný koktejl Singapore Sling se prostě ochutnat musí. Sto let stará receptura obsahuje kromě jiného gin, cherry, bylinný a taky pomerančový likér, grenadinu... Výsledek má růžovou barvu, a kdo je na sladké, užije si. Každý si ale může užít něčeho jiného. Na stolech v dobově zařízeném Long baru jsou krabice s buráky. Pokud host nezná zdejší tradici, hned ho na ni upozorní číšník. Prostě směle loupejte buráky a slupky házejte na podlahu. Je to sice trochu dětinské, ale ve městě, v němž i odhození sebemenšího papírku na chodník považují téměř za zločin, si to docela užívám.

Na čistotu si v Singapuru opravdu potrpí, na chodnicích nevidíte jediný oharek cigarety. Mimo chodem se zákazem kouření na ulici to není zase tak dramatické, jak se někdy tvrdí. Pravda, nedá se vypalovat za chůze (pokuta v řádu desetitisíců korun), ale když si kuřák najde k tomu účelu určený odpadkový koš a nevzdaluje se od něj, tolerují ho. Ukázněnost Singapurců se projevuje i v metru. Nikdo se necpe do otevírajících se dveří,

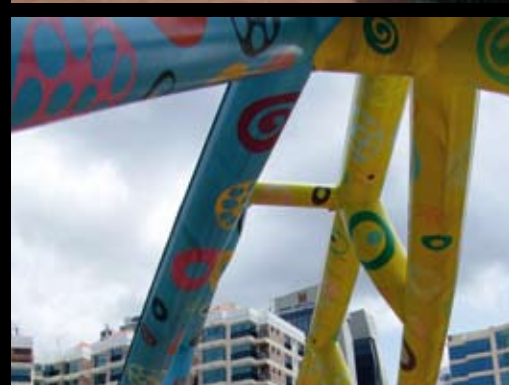
počká, až všichni vystoupí, a teprve pak vkráčí do vozu. V některých stanicích mají na zemi velké barevné šipky – žlutá vede z vagonu ven a dvě červené na bocích naopak směřují dovnitř. Takže pravidla jsou jasná i turistům. Jen se jim nesmí stát to, co mně, když jsem se zapomněl a vytáhl z batohu minerálku. Pít nebo jíst v metru – to je za tisíc zdejších dolarů (zhruba třináct tisíc korun). A kdybych si snad rozbalil tácek s nakrájeným durianem, což je výborné, avšak hodně zapáchající ovoce, nevím, kde bych vzal pět tisíc.

Little India je další singapurská čtvrť. Podstatně menší než Chinatown, ale zároveň méně turistická, autentičtější. Kromě jiného koloritu (třeba s chlapíky, kteří dovedně splétají řezané květiny do dlouhých pásů, aby pak skončily jako dary věřících Indů) mě sem přilákaly tři chrámy – Sri Veeramakaliamman zasvěcený bohyni Káli, buddhistický Leong San See a hlavně Sri Srinivasa Perumal zasvěcený Višnovi. Všechny zdobné, hýřící barvami, pro nevěřícího záhadné, probouzející fantazii (stejně jako dva chrámy v Chinatownu – hinduistický Sri Mariamman a čínský Thian Hock Keng). V každém z těchto svatostánků se dají strávit dlouhé chvíle a pořád je na co se dívat a o čem meditovat.

A když už jsme u čtvrtí, je tu ještě islámská. Hlavní turistickou atrakcí oblastí Kampong Glam je Sultan Mosque, největší a nejkrásnější singapurská mešita. Uvnitř postává mladý Američan, který konvertoval k islámu a tady má cosi jako brigádu. První mešita, ve které si díky vládnému přijetí nepřipadám jako vetřelec. V okolních uličkách jsou samozřejmě krámky hlavně s látkami a sušeným ovocem, restaurace s malajskou i arabskou kuchyní.

Singapurci prý nejvíc milují dvě věci – jídlo a nákupy. Nakupovat se tady dá v různých cenových relacích a na spoustě míst, ale já vyrážím na to nejpověstnější – Orchard Road. Nechci ruinovat svou peněženku (zboží většinou luxusních značek je tady snad ještě dražší než v Evropě), ale obří nákupní centra, jako jsou Ngee Ann City a hlavně Centerpoint, k Singapuru neodmyslitelně patří. Když už nic jiného, člověk se v nich dokonale zchladí. Hlavně v sobotu však zaplní Orchard Road souvislé a téměř neprostupné proudy lidí, a tak raději zahnu na na Emerald Hill Road. To je jiný, poklidný svět – patrové domky v peranakanském stylu (jde o originální kombinaci čínských, malajských a částečně i evropských prvků) s půvabnými barevnými fasádami i zelení v jakýchsi předzahrádkách.

Zeleně, parků si člověk v centru města užije jen málo. Už proto nevynechávám rozlehlé botanické zahrady. Úsměv vzbuzují dvojice novomanželů, kteří si právě tady neúnavně pořizují svatební fotografie, nebo pětice i ve vedru úporně cvičících žen středního věku, jimž se věnují hned dva trenéři. To je jeden svět, ten druhý je k vidění v neděli dopoledne, kdy se tady scházejí služební a s gusem si užívají pikniky. V působivě upravených

zahradách je i část s kvetoucími orchiděmi a malá ukázka tropického pralesa.

Podstatně větší a původní deštný prales přežil v národním parku Bukit Timah uprostřed ostrova. Samozřejmě tu nežijí velká zvířata, na to je přece jen příliš malý a křížují ho cesty pro pěší i cyklisty. To je sice fajn, ale dojem z dusné džungle to trochu ruší.

Jednu původně přitažlivou singapurskou atrakci bych si raději odpustil – ostrov Sentosa. Prý býval krásný, místy je takový pořád, ale spíš se změnil ve velký zábavní park. Sice tady jsou i na pohled pěkné pláže, ale na koupání v moři u velkoměsta nejsem dostatečně otrlý. Náladu mně spraví téměř sto metrů dlouhý prosklený tunel v oceáneu, odkud se skvěle pozoruje podmořský svět s tropickými rybami.

Ale zpátky do města, tentokrát do koloniální čtvrti se stavbami, jako jsou hotel Raffles, anglikánské i katolické kostely, Národní muzeum nebo přehledné Muzeum asijských civilizací, kde upoutá například velká expozice čínské terakotové armády (v tomhle muzeu se klidně dá strávit i několik hodin).

Moderní architektura ovládla sousední Central Business District a nábřeží Marina Bay. Na Raffles Place, finančním centru Singapuru, se tyčí k obloze štíhlé mrakodrapy, ale opravdový úžas vzbuzuje hotel Marina Bay Sands. Tři vysoké samostatné budovy, které ve výšce spojuje protáhlá betonová loď. Nahoru se dá vyjet rychlovýtahem, ale je tam fronta, a tak to zkusím po česku – přímo přes hotel. Do výtahu nastoupím s několika hosty a jsem v pohodě. Ovšem jen do chvíle, než zjistím, že bez karty od pokoje se nejen nedá nastoupit, ale ani vystoupit. Vysvobodí mě až host, který jede do přízemí.

Takže do fronty. Vyhlídka na singapurský Manhattan a komplex Esplanade – Theaters on the Bay, připomínající obří hmyz (že by se autoři inspirovali architektem Kaplickým?), je dokonalá. Z velkého bazénu by byla i osvěžující, jenže koupat se v něm můžou pouze hoteloví hosté.

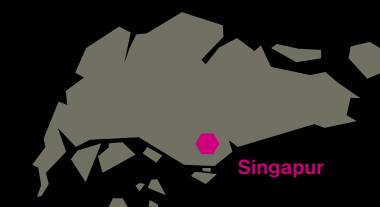
Ale trochu osvěžit se u Marina Bay přece jen dá. Merlion, osmimetrový a zdejšími lidmi nejuctívanější symbol Singapuru, je na napůl ryba, napůl lev, z jehož tlamy tryská proud vody a drobkové kapičky se rozstříkují po zaplněném prostranství. Zdá se to banální, ale v tropech to člověk ocení.

Okolo Marina Bay vede část trati Velké ceny F1, ale tentokrát nábřeží patří školákům. Do prostoru u obří tribuny se táhnou tři doslova nekonečné hady školáků v červených tričkách a kostkovaných šortkách nebo sukních. Mít na sobě cvičební úbory, vypadalo by to na místní obdobu spartakiády. Rád bych věděl, co se bude dít, ale jednak nástup tisíců školáků trvá strašně dlouho, jednak četné zátarasy střeží množství policistů a hlavně ozbrojených vojáků, kteří mi dávají nekompromisní stop a odpověďmi na otázky jsou pouze kamenné tváře.

Marina Bay je cosi jako zátoka Singapore River. Zpátky proti proudu řeky se dá dojít anebo doplout ke Clark's Quay, jednomu z mnoha míst, kam se chodí večer za zábavou. Ale jde spíš o její velkovýrobu a jednou mi to úplně stačí. Dávám přednost malým hospůdkám, klubům často se živou muzikou, na které se občas narazí hlavně v Chinatownu.

V Singapuru je spousta dalších atraktivních zajímavostí, určitě Singapore Science Center s interaktivními expozicemi, které jsou věnované třeba ekologii nebo IT technologiím; prý patří mezi desítku nejlepších vědeckých muzeí na světě. Pro milovníky zvířat moderní ZOO nebo Jurong Bird, park s šesti tisíci ptáky, a o kousek dál ještě jeden pro změnu s krokodýly. A představení čínského folklóru a památník obětem 2. světové války a pevnost Fort Canning a původně rybářská vesnice Pulau Ubin a tak dál a tak dál.

Ale všechno se do téhle reportáže nevejde, všechno se nevešlo ani do mého programu. Takže odpověď na úvodní otázku zní – kdo chce Singapur opravdu poznat, prožít, týden mu nestačí.

My jsme si vybrali dobře. A vy?

informační systém,
který se vám přizpůsobí

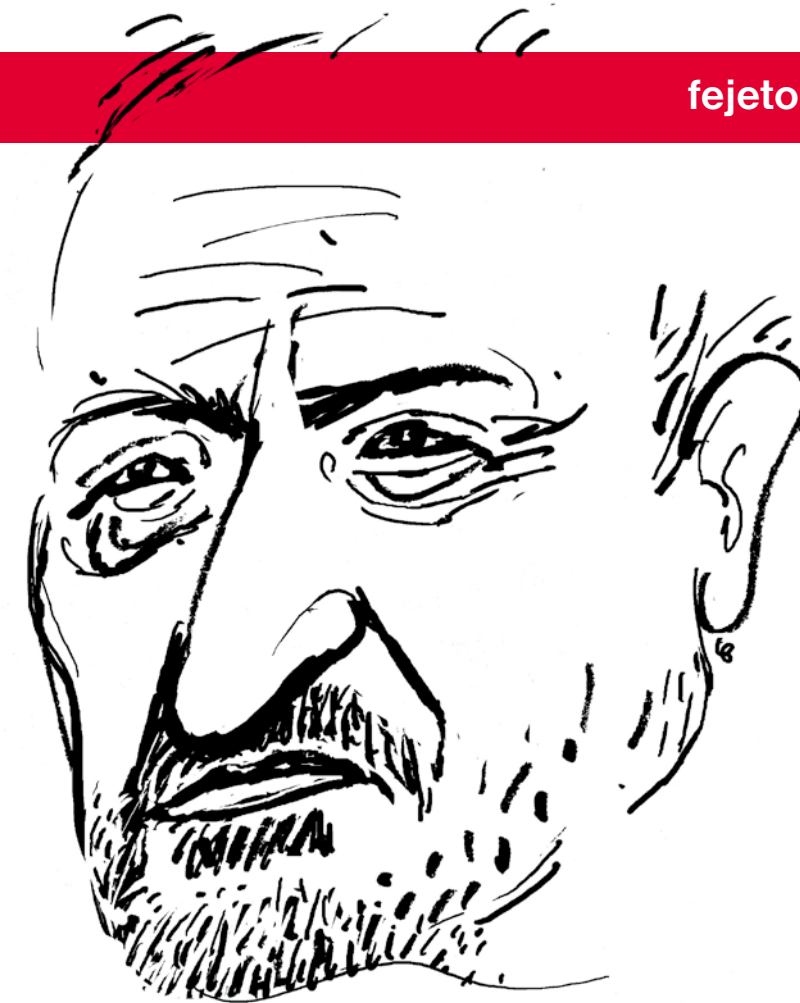
Pomocí kvalitního software a služeb pomáháme našim zákazníkům realizovat jejich vize. Informační systém KARAT řeší podnikové procesy a eviduje veškeré datové toky ve společnosti, a tak poskytuje dokonalý přehled o její celkové situaci. Dokážeme přizpůsobit systém přesně dle vašich specifických potřeb a učinit vaše podnikání efektivnější.

Milan Lasica

(1940)

Slovenský humorista, herec, režisér a autor divadelních i písňových textů. Společně s Jiřím Satinským vytvořil legendární komickou dvojici, která navazovala na tradici započatou Voskovcem a Werichem. Milan Lasica už řadu let píše fejtony, jejich výběr vyšel v Česku pod názvem O lidech a lidech.

Je to zajímavý trend. Dámy, které v televizi hlásí zprávy, vypadají (ne všechny) jako účastnice nějaké soutěže. Soutěže o nejdokonalejší účes, nejnápadnější oblečení. Perfektně naličené, dokonalá práce vizážistů a vizážistek. Nevíme, do čeho jsou obuté, protože to nevidíme. Možná sedí za tím stolečkem v papučích, protože papuče jsou pohodlné. A možná, že mají dokonalý jen vršek. Od pasu nahoru. Od pasu dolů můžou být i v tepláčkách. A možná, že od pasu dolů ani neexistují. Na co? Hodnotíme jen to, co vidíme. To, co nevidíme, neexistuje. Taková hlasatelka po přečtení zpráv vstane a odchází se odličít do maskérny. Od pasu dolů je prázdná, luft. Potom někde v šatně, kde má odložený spodek, se na něj napasuje a jde domů, kde ji znají kompletní. Ale my ji známe jen poloviční, její horní oblast nebo, jak by řekli Maďaři, felvidék. Je celkem možné, že některé z těch dam spodní oblast ani nemají. Jednak aby ušetřily (punčochy,

boty, sukně, kalhoty, kalhotky, pásky), jednak kompletní spodek je může zbytečně rozptylovat, překážet jim v práci. Na co je čtenáře zpráv ze zahraničí zadek? Aby s ním vrtěla? Stejně bychom nic neviděli a vršek by byl zbytečně a nelogicky rozkmitaný. Při zprávách ze zahraničí je nevhodná jakákoliv koketerie. Zprávy ze zahraničí jsou většinou dramatické, často katastrofické. Proto, aby si televizní diváci uvědomili, že v zahraničí je to horší než u nás. Takže hlasatelky se musí chovat adekvátně k charakteru informací. „Bagdád. V centru města opět vybuchla bomba před budovou americké ambasády.“ Hlasatelka se tváří vážně, je téměř nehybná. V očích má záblesk smutku. „Naštěstí nikdo nebyl zraněn, bomba jen poškodila několik nedaleko stojících automobilů.“ Tvářička se mění, očka se rozzáří, při zmínce o automobilech se dokonce mihne jakýsi ironický úšklebek.

Tak se mají číst zprávy. Angažovaně. S osob-

ním zaujetím. Samozřejmě všechno musí mít svou míru. Není žádoucí, aby se hlasatelka angažovala příliš, aby nezkontrozně prezentovala svůj osobní postoj.

„Německá premiérka Angela Merkelová si při krátké dovolené v Alpách zlomila nohu.“ Hlasatelka se zachichotá a hned nám je jasné, že Angelu nemá v lásce. Pokud neumí zvládnout emoce, dodá: „To jí patří, proč nesedí doma.“ Hlasatelka by radši seděla doma než ve studiu, ale nemá na čem. Chybí jí spodek, který tedy Angele Merkelové nechybí, jak můžeme vidět ve zprávách. Neví, že hlasatelka jí závidí. Je to lidské.

Zprávy končí. Vrchní část hlasatelky mizí ze studia. Spodek nikde. Smutný osud děvčát, která dala přednost kariéře před kompletním tělesným vybavením. Po přečtení zpráv je čeká neviditelná samota. Ještě že existují i hlasatelé.

Náměstí Zachariáše z Hradce v Telči

Na jedné straně mimořádná historická hodnota, na straně druhé dokonalý soulad, který zvláště na zahraniční návštěvníky působí doslova jako zjevení. Jistě, je tady zámek s parkem, několik zajímavých kostelů, ale bez přehánění – Telč, to je hlavně její náměstí. Hrál rozhodující roli v tom, že byla v roce 1992 zapsaná na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO.

Poddanské město Telč založili pánové z Hradce, kteří koupili původně královské zboží v roce 1339. Panství patřilo přednímu šlechtickému rodu až do začátku 17. století, kdy vymřel po meči. O něco později majetek přešel na Viléma Slavatu, známého z učebnic dějepisu tím, že ho jako císařského místodržícího svrhli vzbouření čeští pánové z okna Pražského hradu. Když vstoupil poslední Slavata do karmelitánského řádu, získal Telč rod Podstatzkých-Lichtensteinů. Za nich význam města postupně upadal, což zakonzervovalo podobu historického centra. Podstatzkým patřil zbytek panství až do roku 1945, kdy ho stát na základě Benešových dekretů zkonfiskoval. Syn posledního majitele v devadesátých letech minulého století marně usiloval o restituci.

Telčské náměstí se jmenuje po muži, který se v 16. století postaral o největší rozvoj města. Zachariáš z Hradce byl diplomatem, milovníkem umění a rozuměl i hospodářství. Na přestavbu nepohodlného hradu v renesanční zámek povolal italské řemeslníky a nový sloh se projevil i na samotném náměstí.

Původně tady stály gotické, většinou dřevěné domy (tehdy ještě bez podloubí), které byly zničeny četnými požáry, a to, co zbylo z těch kamenných, prakticky zmizelo pod mnoha pozdějšími přestavbami. Z těch renesančních se zachovala radnice a několik sgrafitů zdobených domů. Za současnou podobu vděčí průčelí většiny měšťanských domů baroku. Barokní je také mariánský sloup a sochy na obou městských kašnách. Některé fasády byly upraveny i v pozdějších stavebních slozích.

Typickým pro domy na náměstí Zachariáše z Hradce jsou klenuté mázhausy, ve kterých v posledních letech vznikla řada obchůdků, restaurací a kaváren. V letních měsících, hlavně když ve městě probíhají tradiční hudební Prázdniny v Telči, bývá na náměstí hodně živo. Mimo sezónu tu panuje spíš maloměstský poklid, který ale umožňuje návštěvníkovi ještě víc si vychutnat kouzlo jakoby zastaveného času.

1

*Jedna zkušenost.
i když nemáte
naváto,
můžete skončit
v závěji.*

Na cestě se může stát cokoliv. Proto je součástí nového povinného ručení od Allianz i úrazové pojištění dětí v autě, náhradní vůz nebo třeba pojištění proti živlům.
www.allianz.cz

Povinné ručení s největším počtem výhod v ceně

S vámi od A do Z

Allianz

leden

únor

březen

duben

květen

červen

červenec

srpen

září

říjen

listopad

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11.

S BERNARDEM VÁS KONEC SVĚTA *nečekejte*

DALŠÍ ČÍSLO V DUBNU!